

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

7

Številka: 411-01-9/2017/ EPA 2487-VII
Ljubljana, 5. 2. 2018

Predlog

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 7. 2. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (ZJN-3A) – druga obravnava

Državni svet dopolnjen predlog zakona **podpira**.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (v nadaljevanju: predlog zakona) je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslancev Državnega zbora Republike Slovenije (prvopodpisana Janja Sluga; v nadaljevanju: predlagatelj).

Predstavnica predlagateljev je Državnemu svetu predstavila novelo zakona. Novela je bila pripravljena na podlagi opozoril in zaznanih težav, ki so se v zvezi z uresničevanjem zakona dogajale v praksi. Ugotovljeno je bilo, da v okviru javnih naročil tudi državni organi sodelujejo z izvajalci, ki svojih delavcev ne plačujejo in do njih ne izpolnjujejo vseh obveznosti iz delovnopravne zakonodaje. Predlagatelji menijo, da je predlagana rešitev v noveli ustrezna, čeprav ni idealna. Predlagana rešitev je usklajena z vsemi deležniki, poleg tega se lahko izvede relativno hitro z ne prevelikimi finančnimi posledicami. Veljavni ZJN-3, ki je bil sprejet 2016, je določil, da lahko javni naročnik v postopek javnega naročanja vključuje tudi različna socialna merila, vendar pa žal v praksi še vedno prevladuje izbor na osnovi najnižje cene, naročnik pa po podpisu pogodbe ne preverja ali izvajalec in podizvajalci izpolnjujejo delovnopravne predpise. Z novelo predlagatelji želijo v čim večji meri zagotoviti spoštovanje delovnopravne zakonodaja, ključna sprememba v noveli pa je, da se socialno klavzulo nadomešča s t. i. razveznim pogojem. V noveli se nedvoumno določa, v kakšnih okoliščinah in kdaj se lahko uporabi razvezni pogoj. Prvi pogoj za uresničitev razveznega pogoja je izpolnjen v primeru seznanitve javnega naročnika z dejstvom, da je sodišče pravnomočno ugotovilo, da izvajalec ali podizvajalec krši delovno, okoljsko ali socialno zakonodajo. Prvi pogoj za upoštevanje razveznega pogoja je izpolnjen tudi v primeru, ko je naročnik seznanjen, da je pristojni državni organ pri izvajalcu ali njegovem podizvajalcu v času izvajanja pogodbe pravnomočno ugotovil najmanj 2 kršitvi predpisov in je zanje izvajalcu izrekel globo. Gre za kršitve v zvezi s plačilom za delo, kot že doslej, dodajajo pa se še kršitve v zvezi z delovnim časom in počitki, kršitve v zvezi z opravljanem dela na podlagi pogodb civilnega prava, čeprav obstajajo elementi delovnega razmerja in za delo na črno. Drugi pogoj, ki omogoča uresničitev razveznega pogoja pa je, da je do konca izvajanja pogodbe ostalo še razmeroma veliko časa, npr. še najmanj 6 mesecev. Predlagatelji kot posredni učinek novele pričakujejo povečanje plačilne discipline. Državnemu svetu je bil predstavljen tudi nov 67.a člen, ki uvaja specialno ureditev za tiste primere javnega naročanja, ki zadevajo delovno intenzivne storitve, ki so se

na podlagi izkušenj izkazale za najbolj problematične. Pri teh storitvah se uvaja polletno obvezno preverjanje pogojev za izključitev izvajalca, vendar se ta obveznost za naročnika ne uvaja za vse storitve, ampak za najbolj problematične, ki so našete. Gre za 82 storitev, ki zadevajo predvsem gradbeništvo, strežbo, čiščenje, varovanje in cestne prevoze.

Vlada predlog zakona podpira, saj sledi temeljnim načelom, kot jih je vpeljal že ZJN-3 2016. Za naročnike bo sicer predstavljal nekaj večjo obremenitev, vendar bodo postopki preverjanja poenostavljeni, ker jih bodo lahko opravljali prek portala e-Dosje. Pomembno je tudi, da predlog zakona krepi socialno odgovorno naročanje in prav je, da je javni sektor na tem področju prvi oziroma najbolj odgovoren.

Državni svet se strinja, da so nujni še dodatni napor, da bodo državni organi v postopkih javnega naročanja in v času izvajanja pogodb izbranih izvajalcev in podizvajalcev lahko preverjali, ali izbrani izvajalci storitev izpolnjujejo vse delovnopravne, socialne in okoljske predpise. Državni svet je že ob sprejemanju ZJN-3 v 2016 opozoril, da je pri izboru javnega naročila preveč poudarjeno merilo najnižje cene in da bi bilo nujno uvesti več varnostnih ukrepov za preprečevanje izigravanja zakonodaje.

Državni svet je preverjal, ali uveljavitev razveznih pogojev pri izvajalcu ali podizvajalcu pomeni tudi izločilni faktor za morebitno ponovno kandidiranje teh istih izvajalcev na javnih razpisih. Predlagateljica je pojasnila, da se ob pregledu prijavljenih izvajalcev na neko javno naročilo preveri izpolnjevanje vseh razpisnih pogojev in v primeru, da je bila nekomu pogodba prekinjena zaradi razveznega pogoja, se ugotovi, da ne izpolnjuje razpisnih pogojev in je izločen iz nadaljnjih postopkov izbora.

Državni svet ugotavlja, da so bili v okviru druge obravnave predloga zakona na 45. seji Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo sprejeti amandmaji Poslanskih skupin SMC in SD k 1., 4. in 8. členu ter amandma Poslanske skupine Levica k 7. členu predloga zakona. S sprejetimi amandmaji k 1. in 8. členu so bile odpravljene tudi nekatere nejasnosti glede razveznih pogojev ter glede spornosti vezave veljavnosti zakona na sprejem pravilnika ministra, kar bi lahko ogrozilo ureditev delitve oblasti med zakonodajno in izvršilno oblastjo. Na to je bilo opozorjeno v razpravi na Komisiji za državno ureditev, na podlagi stališč Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

* * *

Predlog sklepa je pripravljen na podlagi Mnenja Komisije za državno ureditev in Poročila Odbora Državnega zbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo z dopoljenim predlogom zakona.